Barbells 1961

Josep Palau i Fabre. 16 de Desembre de 1961

Podríem titular aquesta petita nota: El mite i la realitat de Josep Palau i Fabre vistos avui el 1961.
Sí; Palau i Fabre és un mite per a tanta gent que cal, o potser no cal, qui sap, parlar-los de la realitat d'en mateix.
Què és el que tanta gent sap d'En Josep Palau i Fabre? Digue-m'ho tot seguit i sense contemplacions. Palau i Fabre és una mena d'home révolté i potser un poeta maudit. Potser fins i tot l'adjectivarà, algú, d'altra manera. I tot això perquè potser d'ell n'haurà llegit unicament i exclusiva els mots i no haurà intentat d'esbrinar el perquè de les seves actituts. Jo em penso que Josep Palau i Fabre és tan lluny de totes aquestes anècdotes trivials i aquests judicis precipitats o premeditats, que més que l'adjectivació en sí el que li pot doldre és la manca de comprensió de la gent del seu país, que no s'esforça en entendre la veu d'un home que, despullat de tot, ha arribat a alliberar-se dels convencionalismes i de la hipocresia quotidiana. Josep Palau i Fabre, o havia d'ésser monjo en el sentit més auster del mot, un ~~tal volta~~ potser perillós capdavanter del catolicisme, o bé havia d'esdevenir el què és: Un home pur, puríssim, net de tota ficció, de tot engany, de tota malvolença premeditada. I així ha sortit la seva poesia, el seu dolor, la seva veu, nua i neta, agra i a voltes negrals repugnant, com repugnen les llagues d'un lepró i per les quals, en canvi, ens sentim amorosament atrets, tal com per la figura de Job.
Aquesta és, en part, la realitat de Josep Palau i Fabre, quant a la seva veu i a la seva actitud.
Però això no és tot. Sota aquesta aparença d'home inconformista, sota aquesta enganyosa descurança en la tria dels mots, s'hi amaga un home d'una sensibilitat quasi gairebé morbosa. I, a més, s'hi amaga un home de lluita i ~~entrega~~ lliurament a l'acció d'una manera total. No parlo, naturalment, de cap activitat subversiva, perquè si hi és, no la sé. I si la sabés no us la diria. Parlo només de la seva actitud envers les lletres catalanes després del silenci de la post-guerra. De la publicació i creació de "Poesia", revista clandestina que mai no podrà ésser superar ni al nostre ni a cap país, de la seva col.laboració a "Ariel" del qual un dia n'hem de parlar abastament, de les seves edicions de "La Sirena". De tot això que ara, a distància, veiem com una cosa natural. I fou l'inici d'un nou desvetllament que, entès per tants d'altres, ha anat creixent pas a pas, dia a dia, i encara continua.
Cal que la figura d'En Josep Palau i Fabre sigui vista amb autèntica veneració, i cal que la seva obra sigui vista i tinguda en la consideració que mereix, no com a premi als seus fets positius, sinó com a prolongació d'una actitud vital que l'obliga a fer el què ha fet: vida i poesia, arrelatadament sincera, ~~a la vegada.~~ alhora.
Així, pel que ~~fa referència a~~ concerneix la part poètica, ho han vist Joan Perucho i Joan Triadú. El primer, en un número d'Ariel, fa un estudi dels llibres de Palau i Fabre. En transcriurem ~~uns~~ alguns paràgrafs.

I Joan Triadú, en la seva Antologia de la Poesia catalana, diu:

Després de tot això no cal dir res més. Cal escoltar el poeta i intentar d'entendre l'home, i cal fer-ho seguint les doctrines de Crist: amb amor i caritat i humilitat. I cal fer-ho de l'única manera possible d'escoltar la poesia: amb un ~~entrega~~ lliurament total i generós.